

ALASKAN MALAMUTE

Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige har beslutat att det för varje hundras skall finnas en rasspecifik avelsstrategi.

Här följer SPKHs rasklubb för alaskan malamute RAS (ras och avelsspecifika strategier)

Rasklubbens årsmöte den 24 februari 2005 godkände det första förslaget av RAS. Arbetet med RAS hade då pågått i nästan två års tid.

Mindre revideringar av RAS har skett löpande sedan 2005.

Under 2006 hade inte rasklubben någon rasträff/uppförarträff eftersom huvudklubben SPHK hade en avels- och uppförarkonferens, för de fyra polara raserna, det året.

*Sedan 2007 har RAS **minst** diskuterats och gått igenom en gång per år, på **rasklubbens rasträffar**. Diskussionerna som förts kring ras och avelsspecifika strategier på rasträffarna ligger till grund för de revideringar som gjorts i dokumentet. Information om hur arbetet med RAS har gått har också presenterats på rasklubbens årliga medlemsmöte varje år i november. Inbjudan till rasträffen och medlemsmöten till alla medlemmar har gjorts via SPHK:s medlemstidning Polarhunden samt inbjudan har funnits parallellt på rasklubben hemsida. Vid rasträffen 2008 lades en extra stor fokus på RAS eftersom en större uppdatering var planerad under 2009/2010.*

Rasklubben försökte sig även med en personlig inbjudan under 2009 till alla uppfödare som hade registrerat en kull de senaste 5 åren för att få fler deltagare samt att få ett större intresse för de två stora dokumenten som rasklubben jobbade med under den perioden: RAS och raskompendium inför SPHK:s exteriördomarkonferens mars 2010.

Protokoll från alla rasträffar och medlemsmöten har varje år funnits tillgängliga på klubbens hemsida för de som inte deltog på rasträffar/möten.

Vid ett flertal tillfällen har rasklubbens avelsråd och styrelse använt sig av medlemstidningen Polarhunden och via denna påmint om målen i RAS och informerat om hur vi låg till.

Ordförande har också via medlemstidningen uppmanat medlemmarna att ta kontakt med styrelsen eller avelsråd om något bör uppmärksammas i RAS under den pågående uppdateringen.

Styrelsens och avelsrådets förslag till ett nytt uppdaterat RAS låg ute på klubbens hemsida i en 3 veckors tid innan styrelsen gick igenom och gjorde siste justeringarna innan RAS togs på styrelsens arbetshelg april 2011.

Alla ändringar, omformuleringar och tillägg är markerade i kursiv stil.

Innehållsförteckning

1. Historia	sida 3.
1.1 Alaskan malamutens historia i Sverige	sida 4.
2. Övergripande målsättningar	sida 5.
3. <i>Population och avelsstruktur</i>	sida 6.
4. <i>Hälsa</i>	sida 9.
5. Mentalitet och <i>funktion</i>	sida 12.
5.1 <i>Mentalitet</i>	sida 12.
5.2 <i>Funktion – bruksegenskaper</i>	sida 13.
6. <i>Exteriör</i>	sida 16.
6.1 Nuvarande problem	sida 16.
7. <i>Arbetsbeskrivning för avelsrådet</i>	sida 18.

Bilagor

1. *Hanar använda i avel 1994-2010*
2. *Tikar använda i avel 1994-2010*
3. *Hälsodokument gällande HD, AD och ögonlysning med en översikt per kennel*

1. Historia

Vad är en alaskan malamute? Några av de vanligaste svaren är: en polarhund, en draghund, en spetshund, en brukshund, en hund för friluftsentresserade... På frågan kan det finnas många svar. Försöker vi titta bakåt i historien och konstatera fakta, vet vi att 1935 erkändes alaskan malamute som ras av Amerikanska kennelklubben. En person som skall ha ett stort erkännande för detta är Eva B. Seeley som ägnade större delen av sitt liv till att arbeta med och för polarhundar.

Samtidigt måste vi konstatera att rasen, alaskan malamute, som den är idag är en rekonstruktion av den stora inhemska drag- och frakthund som hade sitt ursprung från området runt Norton Sound och Kotzebue, i nordvästra delen av Alaska.

Under 1920-talet började arbetet med att samla in de hundar som motsvarade bilden av inuiternas tunga frakthund och att försöka återskapa densamma. De som framför allt deltog i detta arbete var Arthur Walden med kennel Chinook, Milton och Short Seeley som övertog kennel Chinook samt Allan Alexander. Hundarna som blev basen i rasen alaskan malamute hämtades från hela norra delen av Nordamerika – det viktiga var att de överensstämde med ”bilden” av den kraftiga, polara drag- och frakthunden. Även om uppfattningen av hur alaskan malamuten skulle se ut varierade så efterstävade de flesta som ville ha en alaskan malamute, kraftfulla bra fungerande slädhundar.

Enligt beskrivningar från upptäcktsresande och handelsmän hade inuitstammen Mahlemiuts som levde i detta område en förhållandevis stor och kraftfull draghund. Sällan hade dessa inuiter (eskimåer) några stora hundspann. Ofta kunde kvinnor och män vara inspända framför slädarna tillsammans med hundarna.

Flera olika varianter av den polara spetshunden utvecklades i de norra delarna av området mellan Grönland, norra delen av Asien och Nordamerika. Alla hade sitt ursprung i de uråldriga hundarna som följde människan i hennes vandringar och färder i detta väldiga område med sin början för 6-7000 år sedan.

Inuiternas hund av malamute-typ är det som blivit förebilden till dagens alaskan malamute, de var inte renrasiga i vår bemärkelse, de hade givetvis heller inte stamtavla. Det som framför allt format dem var deras förmåga att överleva i ett kärvt polarklimat med begränsad tillgång till föda, deras förmåga att arbeta hårt samt samarbetsförmåga både med människan och med andra hundar.

Hundarna användes troligen både för jakt, klövning och att dra slädar. Det är omtalat att Mahlemiuterna behandlade sina hundar väl och att de också fick komma in i hyddorna. Förmodligen var individerna någorlunda lika i typ.

Den stora guldruschen ledde till en stor efterfrågan på slädhundar samtidigt som alla möjliga hundar blandades med varandra. Också de populära slädhundstävlingarna gjorde att mindre, lättare och snabbare huskies korsades med de tyngre frakthundarna.

Man brukar tala om 2, ibland 3 grundläggande linjer inom rasen alaskan malamute:

Kotzebue line – stammar från Arthur Waldens hundar som togs över av Seeleys och deras Chinook kennel i USA. De flesta hundar som användes i de amerikanska Antarktiska expeditionerna kom från kennel Chinook.

Kotzebue-hundarna var inte så stora och karakteriserades av bra huvud med proportionerliga kroppar. De var inte så aggressiva och kunde därför hanteras lättare i spann. Hundarna var oftast grå-vita.

M'Loot line – Paul Voelkers hundar registrerades aldrig men grundade M'Loot linjen som finns bakom många stamtavlor, bland annat kan nämnas kennel Silver Sled. M'Loot var större hundar, ofta lite rangliga, men med bra fronter. En tendens till stora öron och långa nosar fanns. Dessa hundar hade ofta större aggressivitet med slagsmålstendenser.

Hinman (eller Hinman – Irwin) – denna ”linje” representerades endast av några få hundar men hade ändå betydelse för rasens kvalitet. Hinmanlinjen i kombination med M'Loot och Kotzebue formade Husky-Pak kennel.

Gemensamt för linjerna är att när vi tittar tillbaka på de första hundarnas stamtavlor så dyker ”okänd” upp i registreringarna.

1.1 Alaskan malamutens historia i Sverige

Till Sverige införde Ulf Kronudd den första alaskan malamuten 1976, en hane vid namn Kodiak (N00657/76) från J. Kiönig, Norge, senare kennel Okiluk. Kodiak användes aldrig i avel. Tiken Lupa från Italien hämtade Kronudd i Finland 1976. Hanen Wakon's Talook Okiluk (far till Kodiak) från Norge användes i avel med Lupa 1977 (A-kullen), 1978 användes Athok från Norge (bror till Kodiak) också på Lupa (B-kullen). Hanen Jeremy Vom Mount-Kinley importerades från Tyskland 1979 och användes i avel på Lupa 1980 (C-kullen). Nämnas kan också Adak Snowball (född 1978, mexikansk uppfödare) svenskregistrerad 1983. Under sin aktiva period som uppfödare (Kennel Chinook) hade Kronudd kullar från A-S.

Redan 1977 tog Håkan Dellarp från Boden in två hundar från Kennel Alvaasen i Norge. Dessa två hundar användes dock inte i avel eftersom linjen var bärare och också drabbad av nerv- och muskelsjukdom. Dellarp importerade senare hundar direkt från USA och kennel Wyvern 1978. De två första var hanen W. Jongleur och tiken W. Kudlookto. Därefter togs tiken W. Lorelei in. Dellarps kennelnamn var Depeer och han hade fyra valpkullar.

Jack Andersen var aktiv förare som också tillhörde de första i Sverige med alaskan malamuter från Topkok's Dark Ino (Moen, Norge) 1979 och Topkok's Great Kayla 1980. Andersen hade tre kullar under sin period som alaskan malamuteuppfödare.

Samtidigt med Andersen tog Veijo Ahonen in en hane från Finland vilken kallades Grizzly. Denna hund har ej använts i avel.

Därefter tillkom ett flertal alaskan malamuteägare och uppfödare. Vi kan konstatera att linjemässigt har Sverige haft stor påverkan från Norge och det är först under slutet av 1900-talet och början av 2000-talet som svenska uppfödare genetiskt försökt hitta nytt blod.

Idag befinner vi oss 25-30 generationer från ursprungshundarna i slutet av 1920-talet. Frågan är hur vi förvaltar arvet samtidigt som vi lever upp till rasstandarderna? Eller som någon uttryckt det, fritt översatt: ”det gäller inte att avla en bättre malamute utan att avla så bra som en malamute”.

/Christer Afséer enligt uppdrag av styrelsen för SPHKs rasklubb för alaskan malamute

2. Övergripande målsättningar

Att i enlighet med Svenska Polarhundklubben och Svenska rasklubben för alaskan malamutes stadgar:

- Väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässigt samt exteriört fullgoda hundar.
- Bevara och utveckla rasens specifika egenskaper.
- Verka för utveckling till praktiskt bruk av rasen som bland annat draghund.

3. Population och avelsstruktur

Födelseår	Antal födda hundar	Antal kullar	Genomsnittlig kullstorlek	Inavelsgrad ¹	Antal avelsdjur Hane/tik
1994	91	15	6,1	5,2	15/15
1995	106	16	6,6	2,6	14/16
1996	44	10	4,4	4,7	9/10
1997	63	13	4,8	6,0	13/13
1998	95	18	5,3	4,4	16/18
1999	119	22	5,4	5,7	21/21
2000	85	17	5,0	3,3	16/16
2001	69	14	4,9	3,4	13/14
2002	142	24	5,9	1,5	21/23
2003	140	22	6,4	1,8	20/22
2004	185	27	6,9	1,6	25/27
2005	105	18	5,8	3,0	15/18
2006	134	22	6,1	2,0	20/21
2007	142	22	6,5	1,7	22/22
2008	153	25	6,1	1,8	24/24
2009	152	25	6,1	2,1	25/23
2010	96	18	5,3	2,8	16/18

Tabellen baserar sig på ett datumintervall från 1994-01-01 till och med 2010-12-31.²

Importer 1994 till 2010

År	Totalt	Antal hanar	Antal tikar
1994	0	Ingen uppgift	Ingen uppgift
1995	1	Ingen uppgift	Ingen uppgift
1996	0	Ingen uppgift	Ingen uppgift
1997	0	Ingen uppgift	Ingen uppgift
1998	1	Ingen uppgift	Ingen uppgift
1999	0	Ingen uppgift	Ingen uppgift
2000	6	Ingen uppgift	Ingen uppgift
2001	4	Ingen uppgift	Ingen uppgift
2002	7	Ingen uppgift	Ingen uppgift
2003	5	Ingen uppgift	Ingen uppgift
2004	11	7	4
2005	6	2	4
2006	9	4	5
2007	5	2	3
2008	11	3	8
2009	8	6	2
2010	13	8	5

Tabellen baserar sig på ett datumintervall från 2004-01-01 till och med 2010-12-31.³

¹ Inavelsgraden anger hur stor del av avkommans gener som blivit dubblerade genom föräldrarnas släktskap, räknat över ett visst antal generationer. Kusinparning ger en inavelsgrad på 6,25 % och är den gräns man brukar ange för nära släktskapsavel. Föräldrar som är närmare släkt än kusiner bör inte paras för att undvika en alltför snabb stegring av inavelsgraden. Att para far med dotter, mor med son eller helsyskon med varandra är ett brott mot SKK:s grundregler. Hundar som förekommer i båda föräldradjurens härstamningar är de hundar som bidrar till en avkommans inavelsgrad. Finns en hund flera gånger i t ex moderns stamtavla men inte i faderns stamtavla påverkas inte avkommans inavelsgrad. Om en hund med hög inavelsgrad paras med en helt obesläktad individ bryts inaveln och avkomman får 0 % i inavelsgrad. Informationen är hämtad från SKK:s hemsida. www.skk.se

² Informationen är hämtad från SKK:s avelsdata.

³ Informationen är hämtad från SKK:s avelsdata från och med 2004-01-01. Äldre uppgifter kommer från tidigare avelsråd.

Avelsbasen

Avelsbas – de individer som finns att tillgå inom en population. För en hållbar avel fordras ett större antal individer som har tillräcklig genetisk variation⁴. Kontakta avelsrådet om du har intresse av att veta hur dina tänkta avelsdjur påverkar avelsbasen då de har ett system som räknar ut avelsbasen.

Nulägesbeskrivning:

Inavelsgraden har under senare år legat stabilt och är nere på en acceptabel nivå.

Hur fördelningen ser ut bland de avelsdjur som använts i avel på individnivå ligger sist i dokumentet på grund av utrymmesskäl. Se bilaga 1 Hanar använda i avel 1994-2010 och bilaga 2 Tikar använda i avel 1994-2010.

Rasklubben har följande regler för valphänvisning:

Svenskregistrerade hundar som används i avel skall vara höftledsröntgade fria (HD-grad A eller B), armbågsröntgade utan anmärkning (ED ua) samt vara ögonlysta fria från ärftliga ögonsjukdomar (öga ua) inom 12 månader före parning

Detta krävs för att få hänvisning av valpkull genom rasklubben eftersom problem med höfter och ögon inte är helt ovanliga i rasen.

Mål:

- För att bibehålla den genetiska variationen rekommenderar rasklubben att inavelsgraden på populationsnivå hålls under 2,5.
- Att samtliga uppfödare följer Rasklubbens rekommendationer gällande parning, enligt nedanstående punkter:
 - Både tik och hane skall vara röntgade och fria för ED och HD.
 - Både tik och hane skall de vara ögonlysta fria från ärftliga sjukdomar senast ett år före parning. (krav för valpförmedling)
 - Både tik och hane bör vara utställd med minst en etta eller Very good i kvalitet.
 - Antingen tik eller hane bör ha ett godkänt polarhundsprov/test.
- Att samtliga uppfödare följer anvisningarna för SKK:s Hälsoprogram som rasklubben är ansluten till gällande känd status på höftlederna för att få registrera valparna.
- Att samtliga uppfödare följer Jordbruksverkets regler gällande ålder på tik - Det är inte tillåtet att para en tik under 18 månader och över 7 år första gången.
- Att samtliga uppfödare följer SKK:s grundregel 3:3 ”att inte i avel använda hanhund/tik förrän vid den ålder då hunden uppvisar en vuxens individs fysiska mognad och beteende”. Rasklubben anser att en alaskan malamute inte är vuxen före två års ålder.

⁴ www.skk.se

Strategier:

- *Informera om hälsa och utvecklingen inom populationen på våra rasträffar, avelskonferenser, i medlemstidningen och på hemsidan.*
- *Synliggöra våra hälsodokument gällande HD, ED och ögonlysning på hemsidan.*
- *Informera om applikationerna Avelsdata och Hunddata på SKK:s hemsida.*
- *Informera om avelsrådets tillgång till Lathunden, som kan beräkna påverkan på avelsbasen.*
- *Tydliggöra varför rasklubben har rekommendationer för parning och valpförmedling.*

4. Hälsa

Hälsoläget har bedömts med utgångspunkt från försäkringsbolaget Folksam skade- och sjukdomsfrekvens under åren 2006 – 2010 och registrerade resultat från ögonlysning, höftleds- och armbågsröntgen av hundar födda 1998 - 2008. En hälsoenkät är ute bland medlemmarna och resultatet från den kommer att finnas med i nästa uppdatering av RAS. Rasklubben har försökt få ut uppgifter från fler försäkringsbolag utan att lyckats.

Nulägesbeskrivning:

Antal HD/ED röntgade hundar visar en nedåtgående tendens liksom antalet ögonlysta hundar.

Vi har med statistik från Folksam 2006-2010 kunnat få en liten överblick på vad våra hundar behövt behandlas för. Den vanligast förekommande diagnosen hos Folksam är livmodersinflammation eller någon form av tumör i livmodern.

Hot spots och liknande hudproblem var även det vanligt förekommande. Bitskador har fortfarande en hög närvaro i statistiken. De bakomliggande orsakerna är inte klara. Många av våra hundar har även behövt behandlas för tonsillit.

Från och med den 1 januari 2010 är rasklubben ansluten till SKK:s hälsoprogram, med krav på känd HD-status innan parning för registrering av valpar.

Antal hundar som är HD-, ED-röntgade samt ögonlysta.

Född år	Ant. HD rönt.	Ant. i %	Ant. ED rönt.	Ant. i %	Ant. Ögonlys.	Ant. i %
1998	31/95	32,6 %	30/95	31,6 %	22/95	23,1 %
1999	52/119	43,7 %	48/119	40,3 %	31/119	26,0 %
2000	32/85	37,6 %	27/85	31,7 %	21/85	24,7 %
2001	27/69	39,1 %	24/69	34,8 %	22/89	24,7 %
2002	64/142	45,0 %	53/142	37,3 %	45/142	31,7 %
2003	60/140	42,8 %	52/140	37,1 %	41/140	29,2 %
2004	92/185	49,7 %	87/185	47,0 %	59/185	31,9 %
2005	37/105	35,2 %	34/105	32,3 %	24/105	22,8 %
2006	66/134	49,2 %	63/134	47,0 %	40/134	28,1 %
2007	72/142	50,7 %	69/142	48,6 %	54/142	38,0 %
2008	34/153	22,2 %	30/153	19,6 %	36/153	23,5 %

Född år	1998	1999	2000	2001	2002
HD A	87,1 %	65,4 %	46,9 %	48,1 %	67,2 %
HD B	9,7 %	13,5 %	31,3 %	29,6 %	23,4 %
HD C	3,2 %	17,3 %	15,6 %	7,4 %	4,7 %
HD D	0,0 %	3,8 %	6,3 %	14,8 %	4,7 %
ED Utan anmärkning	96,7 %	89,6 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
ED med anmärkning	3,3 %	10,4 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Ögonlys. med anmärkning	3/22	7/31	Ingen anm.	3/22	3/45
Ant. ögonlys. Med anm. i %	13,6 %	22,6 %	0,0 %	13,6 %	6,7 %

Född år	2003	2004	2005	2006	2007	2008
HD A	53,3 %	52,2 %	78,4 %	54,6 %	63,9 %	67,6 %
HD B	23,3 %	29,3 %	13,5 %	21,2 %	23,6 %	17,6 %
HD C	18,4 %	16,3 %	5,4 %	21,2 %	9,7 %	11,8 %
HD D	5,0 %	1,1 %	2,7 %	3,0 %	2,8 %	2,9 %
HD E	0,0 %	1,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
ED Utan anmärkning	98,1 %	100 %	100 %	90,5 %	95,7 %	90,0 %
ED 1	1,9 %	0,0 %	0,0 %	7,9 %	2,9 %	3,3 %
ED 2	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,4 %	6,7 %
ED 3	0,0 %	0,0 %	0,0 %	1,6 %	0,0 %	0,0 %
Ögonlys. med anmärkning	5/41	7/59	2/ 24	4/40	3/54	Ingen anm.
Ant. ögonlys. Med anm. i %	12,2 %	11,9 %	8,3 %	10,0 %	5,6 %	0,0 %

Röntgen och ögonlysningsresultat baseras på resultat fram till och med 31/12 2008. Resultaten från 2009 och framåt gäller så få hundar på grund av ung ålder att de ej tagits med.

Resultat röntgen och ögonlysning

Avser hundens födelseår, alltså inte det år hunden är undersökt. Importhundarna ingår ej i tabellerna. Man har inte heller tagit hänsyn till om samma hund har blivit röntgad/ögonlyst flera gånger. Grad A och grad B räknas som fria från fel. Grad C till och med E räknas som felaktiga i stigande grad.

Bilaga 3: Hälsodokumentet gällande HD, AD och ögonlysning med en översikt per kennel.

Polyneuropati

Klubben följer noga det forskningsprojekt angående polyneuropati som har startats i Norden. Det ligger ännu i sin linda. Det finns en privat norsk sida angående denna problematik: www.ampoly.info.

Slutsats:

Slutsatsen man kan ge utifrån uppgifterna från Folksam är att vi ännu verkar vara förskonade från stora rasrelaterade sjukdomar, men detta är enbart baserat på data från ett försäkringsbolag.

Vi har även en hälsoenkät ute för våra hundägare att fylla i som skall vara klar till maj 2011. Vi kan alltså ännu inte uttala oss något om resultaten därifrån.

Resultaten från HD-röntgen från hundar födda 1998-2008, visar att den vanligaste formen av HD-fel hos våra hundar är grad C som genomsnittligen drabbar 11,9 %. HD grad D drabbar 4,3 % av våra hundar under samma 11 år. Grad D kan man se, har från att under 1998 inte haft en enda individ, stigit rejält under en period för att gå neråt igen och har de sista 4 åren legat runt 3 %. Kanske skall vi fråga oss om grad D är något som kommit insmygandes i vår ras på sista tiden? Även grad C har blivit mer vanligt förekommande. Resultaten från ED-röntgen har i samma tabeller under 2000-2005 varit helt utan anmärkningar förutom 2003 då 1,9 % av de röntgade individerna hade ED 1. Tyvärr visar det sedan en nedåtgående tendens med fler ED grad 1 och även ED grad 2 under 2006-2008.

På senaste tid har vi blivit sämre på att röntga och ögonlysa våra hundar.

I genomsnitt 40.7 % av de registrerade hundarna HD-röntgas, 37,0 % ED-röntgas och 27.6 % ögonlyses.

Mål:

- *Att öka antalet HD/ED-röntgade och ögonlysta hundar till 50 % i varje årskull. Ju fler djur som undersöks desto säkrare blir urvalet av avelsdjur.*
- *Samla information om i rasen förekommande sjukdomar.*
- *Eliminera/minska spridningen av genetiska defekter.*

Strategier:

- *Kontinuerligt och fortlöpande registrera och informera om HD/ED och ögonlysningsresultat i klubbtidningen och på hemsidan.*
- *Uppmana djurägare att löpande rapportera in sjukdoms- och dödsfall via klubbens hälsoenkät.*
- *Informera uppfödare och valpköpare om vikten av att HD/ED-röntga och ögonlysa sina hundar.*
- *Avelsrådgivning i form av att ta fram statistik till de uppfödare som så önskar.*
- *Hälsoenkäter till medlemmarna i rasklubben vart 5: te år.*
- *Uppdatera klubbens interna statistik (Hälsodokumentet) gällande ED, HD och ögon på hemsidan, en gång/år.*
- *Årligen revidera RAS, men vart 5:e år göra en större översyn av dokumentet*
- *Årlig uppföljning av försäkringsbolagens statistik om möjligt.*
- *Arbeta för en öppen dialog inom rasklubben avseende sjukdomar och defekter.*
- *Anordna en årlig rasträff för information, utbildning och diskussion.*
- *Presentation av en årskullslista över de parningar som gjorts under året på hemsidan.*
- *Utveckla kontakten med de nordiska ländernas rasklubbar/avelsråd för utökad informationsutbyte.*

5. Mentalitet och *funktion*

5.1 Mentalitet

Alaskan malamuten skall vara tillgiven och vänlig och är ingen enmanshund. Den skall vara trogen, kamratlig och lekfull när det passar. Som vuxen imponerar den med sin värdighet. Aggressivitet mot andra hundar är ej önskvärt. Alaskan malamute skall vara socialt stabil och bör kunna arbeta i flock tillsammans med människan. Den är en stor och kraftfull hund som kan ställa till med stor skada om den är aggressiv, därför anser vi att man bör stävja detta i så stor utsträckning som möjligt för att våra hundar skall fungera i det moderna samhället.

Nuläget: Alaskan malamuterna har de senare åren blivit mer hanterbara (användarvänliga), mindre slagsmålsbenägna samt mentalt stabilare än tidigare. Det finns inga vetenskapliga belägg för detta. Men den allmänna meningen är att alaskan malamuten har blivit mer lätthanterliga gentemot vad den var för 15-20 år sedan, *dock har man inte märkt någon större skillnad på senare tid.* Detta märks då framförallt vid våra träffar, *vid körning/prov/test. De hundar som ofta utmärker sig vid utställningar som gruffiga, morriga och även kanske gör utfall utmärker sig även vid dragaktiviteter som mindre bra fungerande hundar vilket rasklubben uppmärksammade domarna på exteriördomarkonferensen 2010.*

Mål:

Alaskan malamutens mentalitet är mycket viktig för rasens användningsområde. Målsättningen är att främja rasens sociala egenskaper och att inte avla på mentalt ostabila hundar.

Strategier:

- Att man inte bör avla på mentalt ostabila hundar och att uppfödarna bör vara kritiska till sin egen avel vad det gäller rasens sociala egenskaper.
- Att utbilda och informera exteriördomare om rasens mentalitet genom kontinuerligt återkommande domarkonferenser.
- *I dagsläget saknas verktyg för att utvärdera/mäta våra hundars mentalitet på ett för rasen relevant sätt.*

5.2 Funktion - dragegenskaper

Alaskan malamute är enligt rasstandarden en slädhund framavlad för att arbeta i polara trakter och då inte för snabba löp utan för att dra tung last längre sträckor. Hundarna användes för att transportera människor, byten och materiel i sträng kyla, på packis och i ospårad terräng.

Nuläget: *Idag är alaskan malamuten i många fall en sällskapshund men rasklubbens uppdrag är att bevara rasens särart som polar draghund. Funktionen som sällskapshund står inte i motsatts till bruksegenskaperna men det kan vara tvärt om.*

Idag testas våra hundar genom tre polarhundsprov/polarhundstest. Polarhundprov 1 där man kör 2x3 mil med vikt. Polarhundtest A där man kör 1 mil med vikt och effektiv körtid ej får överstiga 1 timma samt Polarhundtest D, ett dragprov över minst 100 km med av arrangören bestämd obligatorisk utrustning. Efter uppmaning från SKK har SPHK de senaste åren arbetat för att se över de rådande polarhundsproven/polarhundstesten och i skrivande stund (november 2010) är ett förslag inskickat för granskning hos SKK:s prov och tävlingskommitté.

Från säsongen 2007 ändrades reglerna gällande polarhundsprov/polarhundstest.

Under vintersäsongen anordnar rasklubben en utbildningsvecka (Malamuteveckan) där man kör med sina hundar under ordnade former. På kvällarna anordnas olika seminarier där medlemmarna utbildas i bland annat fjällsäkerhet, går igenom och testar slädar, kök, kläder etc. Rasklubben arrangerar rasmästerskap både på snö och på barmark.

SPHK centralt har samordnat en aktivitetskalender för de arrangemang som anordnas av SPHKs rasklubbar och distrikt.

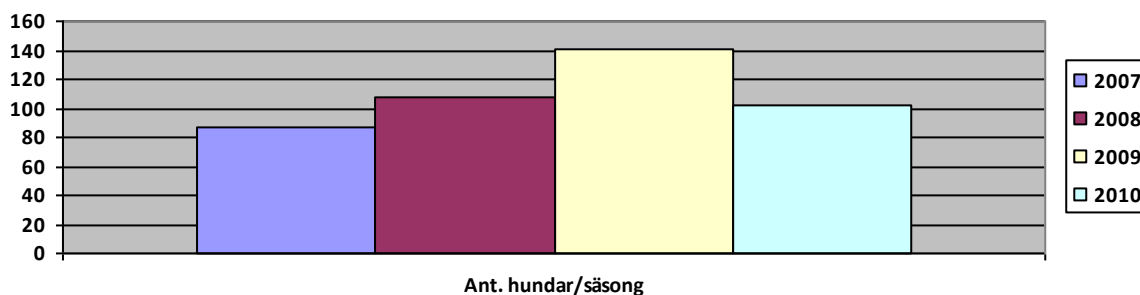
Eftersom alaskan malamute är en polar draghund bör dessutom avelsdjuren prövas på polarhundsprov/test. Det är först då man objektivt kan jämföra deras förmåga med andra hundars och få en bättre uppfattning om hundens kapacitet.

En alaskan malamute kan leva ett liv utan att dra om man ser till att tillgodose dess särskilda och på flera sätt extrema behov på andra vis, men för att behålla rasens egenskaper som draghund (se SKK:s grundregler) är det viktigt att hundar som skall gå i avel blir meriterade på polarhundsprov/test. Seriösa uppfödare arbetar hårt för att få fram bra draghundar och det är något som präglar rasen i stor utsträckning.

Rasklubben rekommenderar att föräldradjuren skall ha godkänts i polarhundsprov 1 eller polarhundstest D.

Antal starter i polarhundsprov/polarhundstest per säsong

Provsäsong	Antal hundar
2007	87
2008	108
2009	141
2010	102

Tabellen och diagrammet ovan visar det unika antalet hundar som per säsong har startat på något av rasklubbens prov/test. Statistiken är baserad på inlämnade meriteringslappar till rasklubbens provsekreterare.

Polarhundtest A

År	A-test	Ant. start	Ant. godk.	Godk i %
2007	17	21	9	43 %
2008	26	35	15	43 %
2009	30	44	11	25 %
2010	55	71	45	63 %

Tabellen ovan visar hur många unika hundar som gått Polarhundtest A, antalet starter dessa hundar gjort samt hur stor andel som blivit godkända.

Polarhundprov 1

År	PHP 1	Ant.start	Ant. godk.	Godk i %
2007	41	56	30	54 %
2008	50	52	33	63 %
2009	75	96	53	55 %
2010	30	40	10	25 %

Tabellen ovan visar hur många unika hundar som gått Polarhundprov 1, antalet starter dessa hundar gjort samt hur stor andel som blivit godkända.

Polarhundtest D

År	D-test	Ant. start	Ant. godk.	Godk i %
2007	53	53	36	68 %
2008	59	59	39	66 %
2009	95	121	88	73 %
2010	53	55	31	56 %

Tabellen ovan visar hur många unika hundar som gått Polarhundtest D, antalet starter dessa hundar gjort samt hur stor andel som blivit godkända.

Under säsongen 2010 var det 102 hundar som testats på något av våra prov. 2007 var det 87 hundar, 2008 – 108 hundar, 2009 -141 hundar. Ser man totalt över de fyra säsonger som varit har 224 hundar testats på något av våra svenska dragprov.

Ser man över alla tre testen så har 166 starter gjordes under 2010, av dessa är 86 godkända, vilket ger en procentsats på 52. 2007 gjordes 130 starter, varav 75 var

godkända, vilket är 58 %. 2008 var det 146 starter varav 87 var godkända, vilket ger 60 % av de startande godkänt. 2009 gjordes 261 starter, varav 152 var godkända, 58 %.

Före 2007 registrerades ej icke godkända polarhundsprov/polarhundstester, därför finns det ingen äldre statistik med.

Tyvärr finns det ingen tillgänglig statistik på hur många av de djur som har används i avel som har testats på polarhundsprov/polarhundstester.

Slutsatser:

Det är få hundar ur den totala populationen som har testats på polarhundsprov/polarhundstester.

2010 har varit lite trendbrytande om man jämför med tidigare år då A-testen varit det prov som har haft lägst antal godkända prov, istället är det Polarhundprov 1 (2x3 mil) som varit mest utslagsgivande.

Vill man titta mera på varje enskild hund som gått något av våra prov/test finns statistik på rasklubbens hemsida.

Mål: Att få fler hundägare att testa sina hundars dragegenskaper och därmed ge uppfödarna ett verktyg för selektering av avelsdjur i sin avel.

Strategier:

- Genom att bland annat uppmuntra och stötta en ökning av *den geografiska tillgängligheten* på polarhundsproven/polarhundstesten.
- Genom att informera alaskan malamuteägarna om hur man går tillväga för att meritera sina hundar, samt få igång *nya hundägare* att bruka sina hundar på ett ändamålsenligt sätt.
- *Få våra medlemmar att engagera sig/främja intresset att delta som funktionär som ett led i att utöka intresset för draghundsporten/testa våra hundars bruksegenskaper.*
- *Uppfödarna har tillsammans med rasklubben ett ansvar att främja intresset för att våra ras bevarar sina bruksegenskaper.*
- *Rasklubben har gjort ett särskilt utdrag ur SPHKs meriteringsregler för att fokusera på vad som gäller vid meritering för alaskan malamute. En lättläst text gällande regelverket kring våra dragprov/test finns på rasklubbens hemsida samt skickas ut tillsammans med PM för våra bruksprov.*
- *Regelbundna nybörjarträffar med möjlighet att prova utrustning, få tips och råd gällande allt som rör rasen.*

6. Exteriör

Enligt de domare som medverkade på SPHKs exteriördomar-konferens 2010 är svenska alaskan malamuter av bra kvalité och har en bra mentalitet. Enligt domarna har också polarhundsägare över lag blivit bättre på att visa sina hundar i utställningsringen. I samband med exteriördomarkonferensen uppdaterade klubben även sitt raskompendie, vilket finns till försäljning hos klubben.

En hund som skall gå i avel bör vara utställd några gånger för olika domare för att få en opartisk bedömning av hundens brister och förtjänster. En rastypisk hund får 1 eller 2 alternativt Excellent/Very Good i öppen klass (ÖKL) eller bruksklass (B/J KL). Extra bonus är om hunden fått CK eller CERT (särskild god typ = champion kvalitet).

6.1 Nuvarande problem

Dessa företeelser/detaljer bör vi förbättra inom rasen.

Rörelser: Fortfarande ser vi alaskan malamuter med ett kort och lojt trav. Alaskan malamuten måste ha ett naturligt effektivt och vägvinnande trav som visar på spänst, kraft och framåtanda. *En bra vinklad hund skall ha lår som är av passande bredd och vara muskulösa för att kunna ge ett vägvinnande och effektivt steg.*

Benstomme: Undvik en utveckling mot alaskan malamuter med otillräcklig benstomme och för små tassar. Alaskan malamute skall ej förväxlas med en husky.

Tänder: Tandförluster förekommer inom rasen och det bör uppmärksammas. *Oftast är det P1 som saknas. Tandkvaliteten bör observeras.*

Pälsar: På senare tid har framförallt hundar från sydligare länder uppmärksammats med en icke rastypisk, lång, fluffig ”showdog”-päls som ser snygg ut men som inte är förenlig med ett polart klimat. Alaskan malamutens päls skall enligt rasstandarden vara ”tjock med grova täckhår, aldrig lång och mjuk”.

Svansföring: Svansen är alaskan malamutens adelsmärke. Den får varken vara hårt rullad eller ligga platt mot ryggen. Den skall vara välpälsad och likna en vajande plym.

Mål: Målsättningen är att uppfylla rasstandarden, sprida kunskap och information om den och att få uppfödare att följa den. Rasklubben vill undvika en uppdelning av rasen i två typer, en ”showtyp” och en ”brukstyp”. För att bli svensk utställningschampion krävs förutom tre certifikat även ett dragprov som för närvarande är två gånger tre mil på två dagar. *Den sammanlagda körtiden får inte överstiga mer än 25 % av snabbaste tid, dock får den effektiva körtiden ej överstiga 6 timmar, enligt nu gällande reglemente.*

Den ursprungliga funktionen som slädhund bevaras. Alaskan malamuten är ämnad för ett liv i polara trakter och för att dra tung last över långa distanser.

Strategier:

Genom att informera på/via:

- Anordna rasträffar och uppfödarträffar där alaskan malamuteägare, valpköpare och uppfödare görs medvetna om rasens exteriör och funktion.
- Medverka på de domarkonferenser och *avelskonferenser* som hålls i Svenska Polarhundklubbens regi tillsammans med de tre andra polara raserna.
- *Att framhäva dokument så som RAS, raskompendium och rasstandard på klubbens hemsida.*

7. Arbetsbeskrivning för avelsrådet

Avelsrådet informerar om de aktuella hälsundersökningarna, både HUR de går till och VARFÖR det är viktigt att göra dem på alla hundar, inte bara hundar som går i avel. Dessutom tar avelsrådet fram statistik på gjorda hälsundersökningar för att påvisa hur läget ser ut i rasen.

Avelsrådet uppmärksammar nya champions på rasklubbens hemsida för att uppmuntra hundägare att aktivera och meritera sina hundar som ett led i arbetet att bevara alaskan malamute som en arbetande ras och för att fler skall visa sina hundar på utställning så att vi får fler hundar utvärderade exteriört.

Avelsrådet tar fram statistik för föregående års valpkullar för att underlätta för blivande valpköpare att veta vad de skall titta på när de väljer kull att köpa valp ur. Dessutom för att uppmärksamma hur aveln ser ut, vilka uppfödare som hälsundersöker och meriterar sina hundar och vilka som inte prioriterar detta.

Avelsrådet skickar ut hälsoenkät och analyserar med hjälp av den hur hälsoläget ser ut i rasen.

Denna ras och avelsspecifika strategi gäller i 5 år (tom 2016) då den skall utvärderas och revideras. Varje år skall rasklubben utvärdera RAS.